

THE COMPLICATED CALENDAR

This coming year is going to be a Jewish Leap Year. How do these leap years work? Why are they instituted? And what does it say about the Jews?

An astrological journey in the heavens, its impact on the Jewish calendar, and the Jewish soul.

JEWISH INSIGHTS

A TASTE OF THE REBBE'S TEACHINGS

PARSHAT KI TAVO

Book of Deuteronomy / Devarim

Dedicated by
Marty & Kate Rifkin
KMR Group Foundation

Vancouver, WA

For sponsorship opportunities, email jewishinsights@shluchim.org

©

Published and Copyright 2021 by

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

718.221.0500

5781 - 2021

Founded in 2007 in memory of Rabbi Gabi and Rivky Holtzberg OB" M
Shluchim of the Rebbe to Mumbai India

A. The Jewish Calendar

What Makes a Month?

Source 1 Exodus 12:1-2

G-d said to Moses and Aaron in Egypt:

"This month shall be the head month to you. It shall be the first month of the year."

וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר:

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים
רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לַחֹדֶשׁ
הַשָּׁנָה:

Rashi

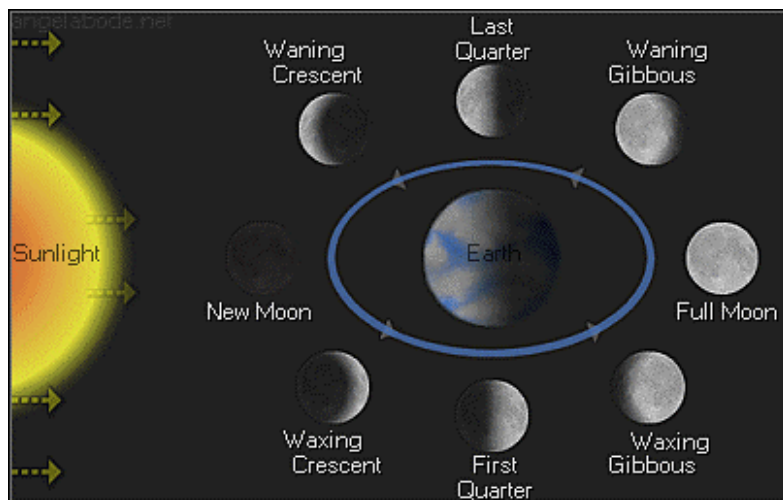
This month: [In Hebrew, the word *chodesh* literally means renewal.] G-d showed Moses the moon in its renewal and said to him, "When the moon renews itself, you will have a new month."

This: Moses found difficulty determining the precise moment of the renewal of the moon, in what size it should appear before it is fit for sanctification. So G-d showed him with His finger the moon in the sky and said to him, "You must see a moon like this and sanctify the month."

רש"י

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה: הָרָאָהּ לְבָנָה
בְּחִדוּשָׁהּ וְאָמַר לוֹ כְּשֶׁהִיָּרָח
מִתְחַדֵּשׁ יְהִיָּה לְךָ רֹאשׁ חֹדֶשׁ
(מכילתא).

הַזֶּה: נִתְקַשָּׁה מֹשֶׁה עַל מוֹלֵד
הַלְבָּנָה, בְּאִיזוֹ שְׁעוֹר תִּרְאֶה
וְתִהְיֶה רְאוּיָה לְקֹדֶשׁ, וְהָרָאָה
לוֹ בְּאֶצְבָּע אֶת הַלְבָּנָה בְּרָקִיעַ
וְאָמַר לוֹ כֹּזָה רְאָה וְקֹדֶשׁ
(שם).

Source 2 Maimonides, Mishneh Torah, Hilchos Kiddush Hachodesh 1:3

The moon becomes hidden and cannot be seen for approximately two days — or [slightly] less or slightly more — every month: approximately one day before its conjunction with the sun at the end of the month, and one day after its conjunction with the sun, [before] it is sighted in the west in the evening. The first night when the moon is sighted in the west after being hidden is the beginning of the month. Afterwards, 29 days are counted from that day.

הַלְבָּנָה נִסְתָּרֶת בְּכָל חֹדֶשׁ, וְאֵינָה נִרְאִית כְּמוֹ שְׁנֵי יָמִים אוֹ פָחוֹת אוֹ יוֹתֵר מֵעֵט. כְּמוֹ יוֹם אֶחָד קֹדֶם שֶׁתִּדְּבַק בְּשֶׁמֶשׁ בְּסוֹף הַחֹדֶשׁ, וְכְמוֹ יוֹם אֶחָד אַחֲרֵי שֶׁתִּדְּבַק בְּשֶׁמֶשׁ וְתִרְאֶה בַּמַּעֲרָב בָּעֶרֶב. וּבִלְיָ שֶׁתִּרְאֶה בַּמַּעֲרָב אַחֲרֵי שֶׁנִּסְתָּרָה, הוּא תְּחִלַּת הַחֹדֶשׁ, וּמוֹנִין מֵאוֹתוֹ הַיּוֹם תְּשַׁעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם.

Source 3 Exodus 34:18

Keep the Festival of Matzahs. Eat matzahs for seven days as I commanded, in the designated time in the spring, because it was in the spring that you left Egypt.

אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר, שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב, כִּי בַּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצָאתָ מִמִּצְרָיִם:

Source 4 Maimonides, Mishneh Torah, Hilchos Kiddush Hachodesh 1:1-2

The months of the year are lunar months, as implied by the verse, "...the burnt offering of the month when it is renewed," and "This month shall be for you the first of months." Concerning this verse, our Sages commented: G-d showed Moses in the vision of prophecy an image of the moon and told him, "When you see the moon like this, sanctify it." The years we follow are solar years, as implied in the verse, "Keep the month of spring."

How much longer is a solar year than a lunar year? Approximately eleven days. Therefore, when these additional days reach a sum of 30 – or slightly more, or slightly less – an additional month is added, causing the year to include thirteen months. This is called a leap year. This is necessary because it is impossible to have a year with twelve months and an odd number of days, as implied by the verse, "...of the months of the year." On this verse, our Sages commented: "You count the months of a year, but not the days of a year."

חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה הֵם חֲדָשֵׁי הַלְבָּנָה
שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כח יד) "עֲלֵת
חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ" וְנֶאֱמַר (שמות
יב ב) "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רִאשׁוֹ
חֲדָשִׁים". כֵּן אָמְרוּ חֲכָמִים
הֶרָאָה לוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְמֹשֶׁה בְּמִרְאָה הַנְּבוּאָה דְּמוּת
לְבָנָה וְאָמַר לוֹ כֹּזֶה רָאָה וְקִדַּשׁ.
וְהַשָּׁנִים שֶׁאֵנָּה מְחַשְׁבִּין הֵם שְׁנֵי
הַחֲמָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים טז א)
"שְׁמוֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב":

וְכַמָּה יִתְרֶה שְׁנַת הַחֲמָה עַל שְׁנַת
הַלְבָּנָה קְרוֹב מְאֹד עֶשְׂרֵי יוֹם.
לְפִיכֵן כְּשִׁיתְקַבֵּץ מִן הַתּוֹסֶפֶת
הַזֹּאת כָּמוֹ שְׁלֹשִׁים יוֹם אוֹ פָחוֹת
מֵעֵט אוֹ יוֹתֵר מֵעֵט מוֹסִיפִין
חֹדֶשׁ אֶחָד וְעוֹשִׂין אוֹתָהּ הַשָּׁנָה
שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ וְהִיא הַנִּקְרָאת
שָׁנָה מְעַבְרָת. שְׂאִי אֶפְשָׁר לִהְיוֹת
הַשָּׁנָה שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ וְכֵן
וְכֵן יָמִים שֶׁנֶּאֱמַר (שמות יב ב)
"לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה". חֲדָשִׁים אֵתָּה
מוֹנֶה לְשָׁנָה וְאֵין אֵתָּה מוֹנֶה
יָמִים:

>> The Rebbe

The Jewish Leap Year

The leap year offsets the eleven-day difference between the lunar and solar year.

The Talmud states that "Israel follows the moon," the smaller of the two luminaries, because the Jewish people are small as well, as the verse states, "You are smallest among the nations." Therefore, "the small follow the small," and we calculate months according to the moon, beginning with the month of Nissan, which is the first of the months.

However, we are also commanded to "Keep the month of spring," to ensure that Passover is celebrated during spring [and Shavuot is celebrated during the harvest, and Sukkot in the fall — although the commandment speaks specifically about Passover], and spring [and the other seasons] are dependent on the sun.

The Torah resolves this issue by adding one month each two or three years. "When these additional days reach a sum of 30 — or slightly more, or slightly less — an additional month is added, causing the year to include thirteen months. This is called a

ויובן זה מתוכן ענין שנת העיבור כפשוטו¹ - שעל ידה משתווה החילוק שבין שנת הלבנה לשנת החמה, ש"יתירה שנת החמה על שנת הלבנה קרוב מאחד עשר יום"²:

"ישראל מונין ללבנה"³ - "המאור הקטן"⁴, כי, גם בני ישראל הם במעמד ומצב של קטנות - "אתם המעט מכל העמים"⁵, "יעקב הקטן שמואל הקטן דוד הקטן"⁶, ולכן הסדר הוא ש"קטן מונה לקטן"⁷, שזהו מנין חדשי השנה, שהם חדשי הלבנה, החל מחודש ניסן, עליו נאמר⁸ "החודש הזה לכם ראש חדשים".

אמנם, ישנו גם הציווי "שמור את חודש האביב"⁹, "כדי שיהי' פסח בזמן האביב"¹⁰ [ועל דרך זה בנוגע לשאר המועדים, שחג השבועות צריך להיות בזמן הקציר והביכורים, וחג הסוכות בזמן האסיף, אלא שהציווי "שמור גו'" נאמר בנוגע לחג הפסח דוקא], והרי זמן האביב [ועל דרך זה זמן הקציר וזמן האסיף] תלוי במהלך השמש.

ועל זה נותנת התורה עצה - להוסיף עוד חודש אחת לב' או ג' שנים: "כשיתקבץ מן התוספת הזאת (י"א יום שיתירה שנת החמה על שנת הלבנה) כמו שלוש יום או פחות מעט או יותר מעט, מוסיפין חודש אחד

(7) ב"ר פ"ו, ג. וראה חדא"ג מהרש"א לסוכה שם.
(8) בא יב, ב.
(9) פ' ראה טז, א ובפרש"י.
(10) רמב"ם שם פ"ד ה"ב.

(2) רמב"ם הל' קידוש"ח פ"א ה"ב.
(3) סוכה כט, א.
(4) בראשית א, טז.
(5) ואתחנן ז, ד.
(6) ראה חולין ס, ב.

leap year.” “The extra month is always Adar...Were the month not to be added, Passover would sometimes fall in the summer and sometimes in the winter” (according to some codifiers, the commandment of leap years is directly associated with celebrating Passover in spring).

In other words, the purpose of the leap year, which is called a “complete year,” is to fill the gap between the lunar year and the solar year.

In fact, it not only fills the gaps created in the past, but also gives several days as a “advance” for the future year.

ועושין אותה השנה שלשה עשר חודש, והיא הנקראת שנה מעוברת”¹¹, “ואין מוסיפין לעולם אלא אדר .. ולולי הוספת החודש הזה, הפסח באפעמים בימות החמה ופעמים בימות הגשמים”¹²(ולדעת כמה מוני המצוות - מצות עשה לעבר השנים כדי שיהי' חג הפסח בחודש האביב¹³).

...ונמצא, שענינה של שנת העיבור, שנקראת שנה תמימה, הוא - שעל ידי הוספת חודש העיבור נשלם החסרון של שנת הלבנה לגבי שנת החמה.

ועוד פרט בזה - שלא זו בלבד שנשלם החסרון שנחסר בעבר, אלא עוד זאת, שעל ידי זה ניתוסף מספר ימים בתור “מקדמה” על העתיד, לשנה הבאה.

(11) ראה רמב”ן ובה”ג - הובאו במכתב י”א ניסן שנה זו בהערה (אג”ק חכ”ג ס”ע שם ואילך).

(11) רמב”ם הל’ קידוה”ח פ”א ה”ב.
(12) שם ה”א.

B. Sun & Moon – The Deeper Meaning

>> The Rebbe

We Are Compared to the Moon

This teaches us a lesson:

What is the difference between the sun and the moon? The sun shines every day in the exact same fashion, while the moon fluctuates: sometimes it grows and sometimes it shrinks.

The Jewish people are compared to the moon. First of all, as mentioned earlier, we are the smallest of the nations from a perspective of numbers. This was the case throughout the generations, including in the days of King Solomon when “the moon was full,” and many lands paid tribute to Solomon; nonetheless, from the perspective of quantity, the Israelites were a very small number in comparison to the many multitudes of the nations. But moreover, we are compared to the moon because we experience fluctuations. We are sometimes on the rise, and sometimes on the decline, as we see throughout Jewish history.

ומזה למדים הוראה בעבודת האדם:

החילוק שבין חמה ללבנה הוא - שבחמה אין שינויים, ואילו בלבנה יש שינויים, שלפעמים הולכת ומתמעטת ולפעמים הולכת ומתמלאת.

ועל דרך זה בנוגע לבני ישראל שנמשלו ללבנה - נוסף לכך ש"אתם המעט מכל העמים", מעט בכמות לגבי ריבוי הכמות של אומות העולם, כפי שהי' בכל הדורות, כולל גם בימי שלמה כאשר בני ישראל היו במעמד ומצב ד"קיימא סיהרא באשלמותא"¹⁴, ומכל הארצות באו והביאו מתנות כו"¹⁵, הרי גם אז, כשהסתכלו בעיני בשר על הכמות בלבד, ראו שבני ישראל הם מתי מספר לגבי ה"רוב עם" שמחוץ לבני ישראל - שיש בהם שינויים של עליות וירידות, כפי שרואים בדברי ימי ישראל במשך כל הדורות.

(14) זח"א קג, רע"א. רכג, א-ב. רכה, סע"ב. ועוד. וראה גם שמו"ר פט"ז, כו.
(15) ראה מלכים-א ה ואילך. שם י"ד.

Every Person Experiences Change

This is also true in our personal lives: there are matters which undergo change and matters which remain static. For example, in the three matters in which a person is equal to an animal, such as eating and drinking – there is no difference between his childhood, adolescence and elderly years. From the moment a person is born through his final moment on earth, he needs to eat and drink [and although he is capable of fasting for certain durations of time, it is definitely contrary his nature]. However, with the more “inner” faculties, like the power of intellect – a person is born “untamed,” and he gains wisdom as he grows, all the way until his old age. And even in old age, there are differences and fluctuations with regard to intellect as well.

Differences in Serving G-d

Likewise, in our service of G-d, there are things which change (like the moon) and things that remain the same (like the sun):

For a Jewish person, there are certain matters which are fundamentals. For example, if something is expressly commanded in the Code of Jewish Law and all the more so, in the Written

ועל דרך זה בכל אדם, שיש אצלו עניינים שאין בהם שינויים, ויש אצלו עניינים שהם באופן של עליות וירידות, ולדוגמא: בנוגע לג' הדברים שבהם משתווה אדם לבהמה, כמו אכילה ושת¹⁶ - אין שינויים בין קטנותו נערותו וזקנותו, שהרי מהרגע הראשון שנולד ועד לרגע האחרון במשך כל ימי חייו זקוק הוא לאכילה ושת¹⁷ [אמנם יש ביכולתו להתענות למשך זמן מסוים, אבל זהו באופן שמכריח וכופה את עצמו לעשות היפך טבעו כו']; ואילו בנוגע לכוחותיו הפנימיים, כמו כח השכל - הרי “עיר פרא אדם יולד”¹⁷, ואחר כך כשהולך וגדל אזי מתפתח כח שכלו והבנתו עד לימי הזקנה, ובימי הזקנה גופא יש חילוקים בין זקני תלמידי חכמים לזקני עמי הארץ כו¹⁸, והיינו, שיש בזה שינויים, עליות וירידות.

ועל דרך זה יש חילוק בין עניינים שאין בהם שינויים (חמה) לעניינים שיש בהם שינויים (לבנה) - בעבודת השם:

אצל איש ישראל ישנם עניינים שמזעזעים אותו, ולדוגמא: כאשר מדובר אודות ציווי מפורש בשולחן-ערוך ועל אחת כמה וכמה בתורה-שבכתב - הרי בוודאי

(18) ראה משנה סוף קנים.

(16) ראה חגיגה טז, א. 17. איוב יא, יב.

(17) איוב יא, יב.

Torah, obviously, changes will not occur. But something that is a Rabbinic decree, or possibly a minor issue — it is possible that he will be more meticulous when in places where he is recognized, while not being as careful while traveling and while in places where he is less recognized; he might forgo particulars like *Chalav Yisrael* and *Pas Yisrael*. He knows that his location makes no difference from G-d's perspective, but there are differences, "ups and downs," in his own experience.

This is true of all sorts of people. Even if a person is not very observant and experiences these fluctuations on regular basis — when it comes to something which affects his "Jewish Essence," he will be willing to sacrifice his life to sanctify G-d's name. On the other hand, "there is no righteous person who does not sin at all." He might not sin in matters associated with the Written Torah or Oral Torah, but rather fail to observe a mitzvah in its most meticulous manner (obviously, in a case where G-d's name is not desecrated; as the Talmudic sage, Rav, said: "What is a desecration of G-d's name? When I purchase meat from the butcher but do not pay immediately..." But we are talking about instances where there is no overt desecration of G-d's name).

לא שייך בזה שינויים; אבל כאשר מדובר אודות ענין שהוא רק מדרבנן, דקדוק קל של דברי סופרים - אזי יתכן שבמקום שמכירים אותו הרי הוא מקפיד ונזהר בזה, מה שאין כן בהיותו בדרך, במרחקים, במקום שאין מכירים אותו, אזי עלול לוותר ולא להקפיד על חלב ישראל ופת ישראל. - הוא יודע אמנם שאצל הקב"ה אין שינויים, שנמצא בשווה בביתו ובדרך כו', אבל אף על פי כן, אצלו יש שינויים, עליות וירידות.

וענין זה הוא בב' הקצוות: גם קל שבקלים, שכל הענינים אצלו הם באופן של עליות וירידות - הנה כאשר בא לענין שנוגע לנקודת היהדות, אזי מוסר נפשו על קדושת השם (כמבואר בתניא¹⁹); ולאידך גיסא - "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא"²⁰, אמנם לא בענין המפורש בתורה שבכתב ותורה שבעל פה, אבל בענין של הידור מצוה בלבד - אם רק אין בזה חילול השם, כדברי רב: "היכי דמי חילול השם.. כגון אנא אי שקילנא בשרא מטבחא ולא יהבינא דמי לאלתר"²¹, אבל במקום שאין מכירים אותו, ובמילא לא יהי' בזיון וזלזול התורה, יכול לוותר על זה.

(21) יומא פו, א. וראה רמב"ם הל' דעות ספ"ה.

(19) פי"ד. פי"ח-ט.
(20) קהלת ז, ב.

We find this concept in Jewish law:

The Mishna states — and the Jerusalem Talmud elaborates on this matter — that “an ignoramus does not lie on Shabbat,” and can therefore be trusted to declare his produce as tithed. This seems bizarre: If it is forbidden to lie, being that the Torah commands us to “distance ourselves from falsehood,” what is the difference between Shabbat and weekday? If he could state a falsehood during the week, despite the prohibition, why would he refrain from lying on Shabbat?

The answer is that the entire world is elevated on Shabbat, and therefore, he is elevated as well. And this is expressed in the fact that on Shabbat, he will not state a falsehood.

Likewise, there are daily fluctuations as well. When a person is in the midst of prayer or Torah study, he is in a sublime state, a Shabbat state — as a Jew ought to always be. But after prayer, when he leaves the synagogue to engage in earning a livelihood and must compete with those around him — it becomes much more difficult to meticulously observe every detail of the Code of Jewish Law with regard to encroaching on other businesses, gossip, and so on, when he needs to ensure his family's livelihood.

ולהוסיף, שגם בנגלה דתורה רואים שיש ענין של שינויים:

איתא במשנה²² ומבואר בירושלמי ש"עם הארץ אינו משקר בשבת", ולכן יכולים לסמוך על דבריו בנוגע לדמאי כו'. ולכאורה אינו מובן - דממה-נפשך: כיון שאסור לומר דבר שקר, כציווי התורה "מדבר שקר תרחק"²³, מהו החילוק בין יום השבת לימות החול; ואם ביום חול ביכלתו לומר דבר שקר למרות האיסור שבדבר (שאינו שייך אליו...) - מדוע בשבת אינו משקר!?

אך העניין הוא - שביום השבת מתעלה העולם כולו, ולכן מתעלה גם הוא, ועילוי זה מתבטא בכך שמתירא לומר דבר שקר, מה שאין כן בימות החול כו'.

ועל דרך זה יש שינויים בכמה עניינים בכללות העבודה בכל יום: בשעת התפלה ולימוד התורה הרי הוא נמצא במעמד ומצב נעלה, בבחינת שבת ("א שבת'דיקער"), כראוי ליהודי; אבל לאחר התפלה, בצאתו לרחוב לעסוק בעניני פרנסה, שאז צריך להתמודד עם ה"תחרות" שמתנהלת מסביב - איך יכול להזהר ולשמור על כל פרטי הדקדוקים שנתבארו בשלחן ערוך חושן-משפט בנוגע לדיני השגת גבול, או בנוגע לאבק לשון הרע וכיוצא בזה, בה בשעה שצריך לדאוג לפרנסתו ופרנסת בני ביתו!..

(22) דמאי רפ"ד.

(23) משפטים כג, ז.

C. The Leap Year of the Soul

>> The Rebbe

The Leap Year and Repentance

This is the lesson of a leap year: In order to fill the gap of the lunar year, it is necessary to add a month, which will not only fill the gap but be a “supplement” as well, for the future:

When in a state of change, i.e. a state of decline, our *teshuvah* must be such that not only will we behave as we did before the decline, but we will be on a higher level.

The Alter Rebbe, in *Tanya*, cites the statement of *Tana D'vei Eliyahu*: “If a person committed a sin and deserves the death penalty before G-d, what should he do to live? If he was accustomed to studying one page, he should study two. If he was accustomed to studying one chapter, he should study two.” As explained at length in books of Jewish ethics, a *baal teshuvah* needs to be extra careful in the matters in which he failed in the past.

ועל זה באה ההוראה משנת העיבור - שכדי להשלים את החיסרון של שנת הלבנה לגבי שנת החמה, צריך להוסיף חודש העיבור, שעל ידי זה נעשה לא רק מילוי החיסרון, אלא גם הוספה יתירה עבור העתיד:

כאשר יש מצב של שינויים, מיעוט וירידה, שזהו ענין של חטא, מלשון חסרון²⁴ - אזי צריך להיות ענין התשובה לא רק באופן שמכאן ולהבא תהי' הנהגתו כמו קודם החיסרון, אלא צריך להוסיף זהירות גדולה יותר,

- כמובא באגרת התשובה²⁵ מה שכתוב בתנא דבי אליהו [ולפנינו הרי זה במדרש²⁶] “אדם עבר עבירה ונתחייב מיתה למקום, מה יעשה ויחי, אם הי' רגיל לקרות דף אחד יקרא ב' דפים, לשנות פרק א' ישנה ב' פרקים”. וזהו כללות העניין המבואר בספרי מוסר²⁷, שבעל-תשובה צריך זהירות יתירה בעניין שנכשל בו בעבר -

(26) ויק"ר רפכ"ה.
(27) ראה לקו"ש חל"ט ע' 97. וש"נ.

(29) ראה ויצא לא, לט ובפרש"י. ס' שופטים כ, טז. מלכים-א א, כא ובפרש"י. לקו"ת מטות פב, א. נצבים נא, א. ובכ"מ.
(25) ספ"ט.

In order to fill the lack of the lunar year, it is not enough to add the missing days. We need to add an entire month (as we said earlier, a year must consist of entire months), resulting in a year with far more days than a regular one.

This is called a *shanah temimah*, a “complete” year. In other words, we gain true completion and wholeness in our service to our Creator specifically when, after a decline, we make an extra effort to gain even more than we had achieved earlier.

Acharon Shel Pesach 1965
Toras Menachem 5725 vol. 3 pg. 214.

כשם שכדי להשלים את החיסרון של שנת הלבנה לא די בהוספת מספר הימים החסרים, אלא צריך להוסיף חודש שלם (שהרי “אי אפשר להיות השנה שנים עשר חודש וכך וכך ימים, שנאמר²⁸ לחדשי השנה, חדשים אתה מונה לשנה, ואי אתה מונה ימים”²⁹), שעל ידי זה ניתוסף במספר הימים יותר מאשר בשנה רגילה.

ואז נעשית “שנה תמימה”, והיינו, שעניין התמימות והשלימות בעבודת ה' ניכר דווקא כאשר הי' ענין של חסרון, ואף על פי כן נעשית השלמת החיסרון בהוספה יתירה לגבי המעמד ומצב שהי' לפני החיסרון.

(28) בא יב. ב.

(29) רמב”ם הל' קידוה”ח פ”א ה”ב.

D.Renewal

Source 5 Public Letter, Rosh Chodesh Nissan 5744 (1984)

Both the sun and the moon were created "to give light upon the earth" and to serve mankind; while the task of a human being is, to quote our Sages, "I was created to 'serve' my Creator," namely, to serve G-d.

There is an obvious difference between the sun and the moon in the manner of their providing light on the earth: The sun radiates its light in the same constant manner, without perceptible change from day to day. On the other hand, the moon "renews" itself (which is why the moon is also called *chodesh*, "new") as it reappears, or is "reborn" (*molad*) at the beginning of each month, first as a narrow crescent and then becoming fuller and brighter from day to day, until it attains its complete fullness and brightness on the fourteenth-fifteenth day of the month.

In other words: The sun and the moon symbolize two different characteristics. The sun represents the element of sameness and constancy; the moon — change and renewal. Both these elements are found in our service of G-d. And — although at first glance they appear contradictory, both of

...שניהם - השמש והלבנה - נבראו כדי "להאיר על הארץ",¹ ולשמש את האדם,² שתכליתו ויעודו הם - "אני נבראתי לשמש את קוני".³

כשנתבונן נראה כי קיים הבדל בין האופנים שבהם מאירים השמש והלבנה את הארץ: השמש זורח ומאיר יום יום באותו אופן, ללא כל שינוי. לעומתו הלבנה מתחדשת מדי חודש (ומכאן גם השם "חודש"⁴) בהופעתה או ב"היוולדה" ("מולד הלבנה") בראשית החודש, תחילה כרצועה צרה חצי-עגולה,⁵ והיא הולכת ומתמלאת ומגביהה אורה מיום ליום עד שהיא מגיעה לשלימותה ושיא אורה, ביום ארבעה עשר או חמשה עשר לחודש.⁶

במילים אחרות: השמש והירח מסמלים שני כוחות. השמש מייצגת אחדות ויציבות והלבנה תמורה והתחדשות. שני גורמים אלה קיימים גם בעבודת ה', ולמרות שהם, לכאורה, עניינים הפכיים ומנוגדים, הרי דווקא שניהם יחד הכרחיים

המקורי "דהרמב"ם - הוצאת קאפח). וצ"ע בצפ"נ להראגאצ'ובי (לרמב"ם הל' קדוה"ח בתחלתו) דראית הלבנה בקדוה"ח היא דמיונית ולא אמיתית. וראה מפענח צפונות ס"ע רלו ובהוספות שם שהאר"י, וש"נ.
(6) שהרי מילויי ושלימות הלבנה הוא "חצי כ"ט י"ב תשצ"ג (מן המולד)" (רמב"ם שם פ"ז ה"ג. ב"י לטווא"ח סתכ"ו ד"ה ומ"ש רבינו. ב"ח שם ד"ה אר"י וכו') - בין י"ד לט"ו.

(1) בראשית א, טו.
(2) ועד שהשמש ממתקת הפירות והלבנה מבשלת הפירות (פרש"י ברכה לג, יד). וראה ברכות ו, סע"ב ובחדא"ג מהרש"א שם. הקדמת פיהמ"ש להרמב"ם ד"ה אח"כ ראה להסתפק.
(3) משנה וגמרא סוף מסכת קידושין.
(4) לקוטי לוי"צ הערות לזו"ב ע' שלש. וראה אוה"ת לר"ה א'שנ.
(5) ראה פיה"מ להרמב"ם ר"ה פ"ב מ"ט (כן היא החלוקה במשניות ד"כתי

them combined together are indispensable to achieve completeness in our service of G-d.

The explanation is as follows:

There are those aspects of serving G-d which are the same from day to day, without change. For instance, a Jew begins every day, immediately upon rising from his sleep, with the declaration of *Modeh Ani*, acknowledging and thanking G-d, the "Living and Eternal King," for giving him life and fresh powers to serve Him; so is also the *Mitzvah* of reading the Shema, expressing total commitment to G-d and to His commandments to the point of self-sacrifice; so are the blessings and prayers which are recited every day; so also the *Mitzvah* of learning, and of loving our fellow, and a host of other commandments which a Jew is obligated to do each and every day.

At the same time, a Jew is expected to generate a renewal and resurgence of inspiration and joy in all matters of Judaism, particularly those that are repeated every day, so that they should be experienced as if they had been just given that day by G-d for the first time.

An additional measure of inspiration is necessary on special days, Shabbat and holidays, etc., which are associated with additional prayers and special commandments that have to be fulfilled only on those special days, such as lighting candles, making Kiddush on Shabbat and holidays, eating Matzah during the Season of Our Freedom, and so forth. These certainly call for special

ודרושים להשגת שלימות בעבודת השם.

ביאור הדבר:

ישנם עניינים בעבודת השם החוזרים ונשנים מדי יום ביומו ללא הבדל. כך - לדוגמא, פותח כל יהודי את יומו מיד עם הקיצו משנתו באמירת "מודה אני לפניך", הוא מכיר ומודה לה' "מלך חי וקיים" על שהעניק לו חיים וכוחות רעננים לעבדו, כך גם מצוות קריאת שמע וקבלת עול מלכות שמים, הברכות והתפילות הנאמרות בכל יום, כך גם מצות לימוד תורה, אהבת ישראל⁹ וכו', שיהודי חייב לקיימן בכל יום ומדי יום.

אך יחד עם זה חייבת להתווסף מדי יום התלהבות מחודשת בכל עניני היהדות ובפרט בעניינים החוזרים ונשנים מדי יום בדיוק כאילו באו היום מפי הגבורה⁸.

התלהבות חדשה ושמחה באה בימים של שבת ויום טוב, וכו', כאשר מתווספות תפילות מיוחדות ומצוות מיוחדות הקשורות רק עם ימים מיוחדים אלה, כגון: הדלקת נרות וקידוש בשבת ובחגים, אכילת מצה בזמן חרותנו וכו' - באופן עד שקדושת השבת מורגשת גם בימי החול⁹, ותוכן כל חג חודר לחיי כל ימי השנה¹⁰,

10) להעיר מלקו"ת ברכה צח, ב. בפרט בנוגע לחג הפסח - ראה שיחת חגג"פ תש"ג (סד"ש תש"ג ע' 75): באמת מאירה הארת כל המועדים בכל יום, נאר חג הפסח ווערט נמשך שטענדיג (= אלא שחג הפסח נמשך תמיד). - נתבאר בלקו"ש ח"ה ע' 173 ואילך ובהערות שם. ולהעיר, אשר ענין זכר ליציאת מצרים הוא "יסוד גדול ועמוד חזק בתורתנו ובאמונתנו" - חינוך מצוה כא.

9) ראה פנ"ח שער השבת פכ"ד: להמשיך אור הסעודות לכל סעודות השבוע, וכנגד התפלות... להמשיך... לכל התפלות של כל השבוע. ולהעיר מדעת הרמב"ן (יתרו כ. ח) בפ"י זכור את יום השבת לקדשו, ש"היא מצוה שנזכר תמיד בכל יום את השבת". וראה לקו"ש ח"ט ריש ע' 222 ובהערות שם.

inspiration and joy – so much so, that the holiness of Shabbat should be felt every day of the week, and the teachings of the festivals should be an inspiration throughout the year. Thus, for example, it is explained by our Sages that the “Season of Our Freedom” should be experienced daily, in terms of freedom from all inner and outer limitations that hinder the fullest pursuit of serving G-d wholeheartedly and with joy, being truly free.

כפי שמוסבר¹¹ שענין יציאת
מצרים קיים בכל יום¹² -
ההשתחררות מכל המיגבלות
הפנימיות והחיצוניות
המפריעות לעבוד את ה'
בשמחה ובטוב לבב, חרות
אמיתית.

ע' עא ואילך). ובכ"מ.
12) ומזכירין יצי"מ בכל יום, ביום ובלילה – רמב"ם הל' ק"ש פ"א ה"ג. שו"ע
אדה"ץ אר"ח סי' סז.

11) תניא פמ"ז. תו"א וירא נז, ב ואילך. בשלח ס"ד, אי"ב. יתרו עא, ג ואילך.
לקו"ת במדבר ג, א. י. ג. שער האמונה לאדהאמ"צ פכ"א (לט, א ואילך).
סידור שער התפילין (ח, ד). ד"ה ויהי בעצם היום הזה תרנ"ה (סה"מ תרנ"ה